

*Урок зарубіжної
літератури на тему:*

«Нащадок великого Езопа.

І. А. Крилов. Байка « Вовк і Ягня»

Урок підготувала та провела

в 6 класі

Сирота Людмила Олегівна

Тема. Нащадок великого Езопа.
І. А. Крилов. Байка «Вовк і Ягня»

Мета: поглибити знання учнів про байку та її значення для культурного розвитку людства; ознайомити шестикласників із фактами життя і творчості Івана Крилова як яскравого представника жанру байки в російській і світовій літературі; розкрити зміст та художні особливості байки «Вовк і Ягня», формувати в учнів навички аналізу байок; розвивати увагу, пам'ять, образне мислення, уміння висловлювати свої думки й обґрунтовувати їх; виховувати всебічно розвинену особистість, прищеплювати інтерес до духовних надбань людства.

Тип уроку: урок закріплення знань

Форма уроку: інтелектуальне шоу «Найрозумніший»

Обладнання: портрет І.А.Крилова, виставка різних видань його творів, підручники, листи оцінювання, ілюстрації та учнівські малюнки до байок І.Крилова, мультимедійний екран.

Епіграф:

Сократ і Бабрій, Федр і Лафонтен,
Сковорода, Крилов – всім вистачило тем.
Всім шлях премудрий розкривався,
Хто до Езопа добувався,
Хто позичав сюжетів та ідей,
Щоб байкою збагачувать людей ...
М.Годованець

Хід уроку

1. Організаційний момент

Дзвоник усім нам дав наказ:
До роботи, швидше в клас.
Біля парти станьте чемно,
Хай мине час недаремно.
Усі ми в світ прийшли, щоб жити,
Щоб добро на нім творити.

Тож розпочнемо наш урок з вітання. Давайте усмішкою, адже ніщо так не зближує співбесідників, як добре слово та щира усмішка, привітаємо один одного, учителя та наших гостей.

2. Оголошення теми, мети, завдань уроку, очікуваних результатів

Багато часу минуло відтоді, як жили Езоп, Лафонтен, Крилов. Світ дуже змінився, реформувалися суспільні закони, розвинулися нові науки, поліпшився добробут. Лише внутрішній світ людини та її поведінка не змінилася. Сьогодні ми продовжимо розмову про байку. Але урок наш незвичайний. Ми проведемо його у формі інтелектуального шоу "Найрозумніший". (Слайд 1)
Ви всі ретельно готувалися до уроку, об'єднавшись у дві команди, тож прошу учасників зайняти свої місця (за окремими столами). Представлення журі.

3. Мотивація навчальної діяльності учнів

Подивіться на портрет І. Крилова. Ми бачимо відкриту особу, з добрими і проникливими очима мудрої людини – таким і був насправді поет. Як він став відомим? Чому байки Крилова знаходять свого читача і сьогодні? У чому секрет його успіху? Виникло так багато запитань. Тому наш урок побудуємо як пошук розгадок тих таємниць, які залишив нам байкар. (Слайд 2)

4. Актуалізація опорних знань

Конкурс «Розминка»

(Метод «Асоціативний ланцюжок»)

Мета: Розвивати логічне мислення та творчу уяву учнів. (Слайд 3)

Команди по черзі називають асоціації до слова «байка». Переможе та команда, яка останньою назве слово.

5. Систематизація та закріплення навчального матеріалу

Конкурс біографів

(Метод «Капелюх автора»)

Мета: Підвищення самооцінки учнів, здатності передавати свої знання іншим. (Слайд 4)

Від кожної команди виходить по 1 представнику (підготовлені та відповідно одягнені у «капелюх автора» учні). «Автори» по черзі відповідають на питання по біографії І.Крилова, які задають учасники іншої команди.

Конкурс театралів

(Інсценування байки І.О.Крилова «Вовк та ягня»)

Мета: Розвивати акторські здібності учнів, удосконалювати навички виразного читання. (Слайд 5)

Конкурс капітанів

(Метод «Мозковий штурм»)

Мета: Спонукає бути уважними, здатними швидко адаптуватися до нових вимог. (Слайд 6)

Капітани команд обирають варіанти питань по темі «Байка» та протягом 1 хвилини дають якнайбільше правильних відповідей. (Додаток 1)

Конкурс ілюстраторів

(Мета: Розвивати творчу уяву учнів, здатність образно мислити. (Слайд 7)

Кожна команда ілюструє свій малюнок до байки І.Крилова «Вовк та ягня» та коментує його.

Конкурс ораторів

(Мета: Розвивати усне зв'язне мовлення учнів. (Слайд 8)

Команди протягом 5 хвилин готують повідомлення на тему: «У чому секрет довголіття байки», а потім по одному оратору від кожної команди з трибуни проголошують свою промову за 30 сек. Переможе той учасник, який буде красномовнішим, переконливішим і вкладеться в час.

Конкурс психологів

(Мета: Розвивати вміння моделювати життєві ситуації, вміння знаходити рішення на підставі аналізу обставин та ситуації. (Слайд 9)

Ми з вами сьогодні вже були біографами, акторами, ораторами, художниками. А зараз спробуємо себе в популярній у наш час професії – психолога. Завдання командам: за 5 хвилин підготувати психологічні поради Вовку чи Ягнятi (жеребкуванням) стосовно їх поведінки та її корекції.

Конкурс літераторів

(Мета: Розвивати творчий потенціал та поетичні здібності учнів. (Слайд 9)

Кожна команда отримує байку І.Крилова («Свиньяпод дубом», «Мартышка и очки»), у якій вилучений текст моралі. Завдання: скласти власну мораль до байки, бажано віршованою мовою.

Потім зачитуємо мораль до байки самого автора (слайд 10), учні коментують її та порівнюють із власними варіантами. (Додаток 2)

6. Підсумки уроку (слайд 11)

Як ви розумієте епіграф уроку?

У чому секрет популярності байок І.Крилова?

7. Оцінювання

Журі оцінює команди та оголошує результати гри. (Додаток 3)

Додаток 1

Питання для конкурсу капітанів

1 варіант

1. Короткий, переважно віршований, алегоричний повчальний твір (байка)
2. Алегорія – художній засіб, у якому за допомогою образів рослин, тварин, предметів відображені риси людських характерів (так)
3. Основоположник байки (Езоп)
4. Батьківщина Езопа (Давня Греція)
5. Французький послідовник Езопа (Лафонтен)
6. З яких частин складається байка? (оповідь та мораль)
7. Висновок - повчання у байці (мораль)
8. У кого лисиця вкратила м'ясо? (у крука)
9. Визначте головних персонажів байки «Вовк і ягня» (Вовк і Ягня.)
10. Де відбувається дія байки «Вовк і ягня»? (На березі струмка)
11. Про кого сказав Бабрій: "Він – раб, але мудріший від вільних; він некрасивий, але вищий від красенів" (про Езопа)
12. Визначте тему байки "Вовк і Ягня" (тема безправності слабого перед сильним і бідного перед багатим)
13. Які людські риси втілюються в байках в образі Вовка?
14. Прозою байки писав (Езоп)
15. Повчальна частина байки (мораль)
16. Перший український байкар (Г.Сковорода)
17. Головний принцип створення байки (алегорія)
18. Де народився Крилов? (У Росії)
19. Які людські риси втілюються в байках в образі Лисиці?

2 варіант

1. Основоположником жанру байки є Лафонтен (ні, Езоп)

2. Спосіб художнього зображення одного явища чи істоти через інше (алегорія)
3. Езоп проживав на території Франції в 6 ст. до н. е. (ні, в Давній Греції)
4. Лафонтен створив байку «Зачумлені звірі» (так)
5. Повчальна частина байки (мораль)
6. Які людські риси втілюються в байках в образах Осла?
7. Найвідоміший російський байкар (Крилов)
8. Який прийом використовує автор, відтворюючи людські риси в образах тварин? (алегорія)
9. Назвіть авторів байки "Вовк і Ягня" (Езоп, Федр, Бабрій, Крилов, Глібов)
10. Відомий український байкар (Глібов)
11. Звідки Ягня п'є воду? (У Езопа – з річки, у інших – із струмка)
12. Дві частини, з яких складаються байки (розповідь, мораль)
13. Де відбувається дія байки «Вовк і ягня»? (На березі струмка)
14. Французький байкар (Лафонтен)
15. Які людські риси втілюються в байках в образі Зайця ?
16. Батьківщина Крилова (Росія)
17. Що таке «езопова мова» (алегорична мова)
18. Визначте тему байки "Мурашка і цикада»

Додаток 2

СВИНЬЯ ПОД ДУБОМ

Свинья под Дубом вековым
Наелась желудей досыта, до отвала;
Наевшись, выпалась под ним;
Потом, глаза продравши, встала
И рылом подрывать у Дуба корни стала.
"Ведь это дереву вредит, -
Ей с Дубу Ворон говорит, -
Коль корни обнажишь, оно засохнуть может".
"Пусть сохнет, - говорит Свинья, -

Ничуть меня то не тревожит,
В нем проку мало вижу я;
Хоть век его не будь, ничуть не пожалею;
Лишь были б желуди: ведь я от них жирею". -
"Неблагодарная! - примолвил Дуб ей тут, -
Когда бы вверх могла поднять ты рыло,
Тебе бы видно было,
Что эти желуди на мне растут".

*Невежда так же в ослепленье
Бранит науку и ученье
И все ученые труды,
Не чувствуя, что он вкушает их плоды.*

МАРТЫШКА И ОЧКИ

Мартышка к старости слаба глазами стала;
А у людей она слыхала,
Что это зло еще не так большой руки:
Лишь стоит завести Очки.
Очков с полдюжины себе она достала;
Вертит Очками так и сяк:
То к темю их прижмет, то их на хвост нанижет,
То их понюхает, то их полижет;
Очки не действуют никак.
"Тьфу пропасть! - говорит она, - и тот дурак,
Кто слушает людских всех врак:
Все про Очки лишь мне налгали;
А проку на волос нет в них".
Мартышка тут с досады и с печали
О камень такхватила их,
Что только брызги засверкали.

*К несчастью, то ж бывает у людей:
Как ни полезна вещь, - цены не зная ей,
Невежда про нее свой толк все к худу клонит;
А ежели невежда познатней,
Так он ее еще и гонит.*

Додаток 3

Інтелектуальне шоу «Найрозумніший»

Команда		
Розминка		
Конкурс біографів		
Конкурс театралів		
Конкурс капітанів		
Конкурс ілюстраторів		
Конкурс ораторів		
Конкурс психологів		
Конкурс літераторів		
Загальний результат		
Примітки		

Журі:

(Прізвище та ініціали, підпис)